

Боротьба страйкерів у Меркол вимагає вашої підтримки. Спішіть!

ВІД 4-ГО ДО 5-ГО КОНГРЕСУ ЧЕРВОНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ ПРОФСОЮЗІВ.

Стаття генерального секретаря Профінтерну т. А. Лозовського.

П'ятий конгрес Червоного Інтернаціоналу профспілок відкривається в розгар найглибшої світової економічної кризи. Із цієї кризи панівні класи шукають виходу, підвищуючи мита, гарячково озброюючись і готуючи війну один проти одного і, насамперед, проти СР СР, щоб силоміць відкрити радянський ринок для своєї торгової продукції. Щоб вийти з кризи всі організовані сили буржуазії спадають на робітничий класу, зменшують заробітну плату на десятки процентів, видають історичні нові мільйони

пролетарів на вулицю, звужують соціальну аскурацію, продовжують робітний день — така на практиці господарська демократія, промисловий мир і інші принади, оспівувані міжнародним реформізмом. Міжнародний пролетарят зачиснює в лещата голоду та злиднів.

Перед нами в усій своїй красі дезорганізований капіталізм, провітання капіталістичних суперечностей, промислова війна, колоніальні революції та спроби п'ютократії перекласти ввесь тягар кризи на плечі широких трудящих мас.

"ЗГРЯЯ ЛЮКАВІВ МІЖНАРОДНОГО КАПІТАЛІЗМУ" — КАЖЕ КУК НА СВОЇХ ДРУЗІВ

Конгрес Профінтерну відкривається через місяць після того, як закінчено конгрес Амстердамського інтернаціоналу в Стокгольмі. Реформістські зубри пройшли поза світову кризу. Вони не помітили 20 мільйонів робітничої класи безробітних в усіх капіталістичних країнах. Вони працювали над важливішими справами, а саме: Еггер від імені Лейпартата натикав про планове господарство і господарську демократію, Жуо обіцяв вічний мир, тобто вічний спокій тим, хто піде за Амстердамським інтернаціоналом в організації нової війни. Джордж Гікс запевняв своїх слухачів, що він "проти своєї диктатури", навіть тоді, коли це диктатура пролетаріату, Мартенс висунув гасло 44-годинного тижня, при чому обіцяв на випадок дальшої раціоналізації висунути гасло 7-ми

й навіть 6-годинного робітничого дня. Кук і той не стерпів, назвав увесь цей конгрес зграєю люкавів капіталізму, забувши пригадати, що його англійські друзі в Генраді мають ту саму професію.

Всі ці основні питання були розв'язані в Стокгольмі за один день, а 4 дні були присвячені питанням про те, де повинен бути центр Амстердамського Інтернаціоналу, чи в Амстердамі, що "є символ, під яким ми боролися проти Москви й перемогли" (Жуо), чи в Берліні, що є також неспоганий символ, якщо пригадати Германа Мюллера, Цергібеля та інших Зеверінгів. Це найважливіше питання було розв'язане перемогою німців — Амстердамський інтернаціонал перенесеться до Берліну, дарма, що приживальник Лусега й Бріяна, Леон Жуо, подав до демсії.

СТРАЙКОЛОМСЬКІ АГЕНТСТВА

Останні 2½ роки особливо яскраво показали, що реформістські профспілки стали озвертими страйколомськими агентствами, що розробили складну систему зриву страйків, систему, що її вони проводять спільно з поліцією та охороною. До методів зриву руху належать: заляштуноків переговори, безкопечні голосування за і проти страйку, звільнення з профспілок і арешти активістів, биття фашистськими бандами пікетчиків та страйкерів, обов'язковий арбітраж, убивства потайки керівників та масові розстріли. Спіралю

СЕКЦІЇ ПРОФІНТЕРНУ В РЕВОЛЮЦІЙНИХ БОЯХ

IV конгрес Профінтерну виробив нову тактику на межі піднесення. Нині ми перебуваємо в самій гучавній революційного піднесення робітничого руху в капіталістичних країнах і величезної інтенсивності революційних боїв у колоніальних країнах.

IV конгрес Профінтерну висунув і гасло самостійного керівництва економічними боями без і проти реформістських профспілок. Ці 2½ року були серйозним іспитом для революційних профспілок та революційної профсоюзу. З яким балансом приходимо ми на V-ий конгрес?

Профінтерн і його секції зробили, безперечно, ряд успіхів і з погляду поширення свого впливу, і з погляду керівництва економічними боями, але ці успіхи далеко не відповідають потребам руху в тій новій обстанові, що утворилася через те, що історично складені профспілки перебувають по той бік барикад. Революційний профрух за ці роки втерпав багато серйозних по-

видів переслідування ажівують нині проти комуністів та революційних робітників: вигнання з підприємств, арешти, убивства потайки, масовий розстріл, тощо. Але це не єдина причина послаблення деяких наших позицій. Причини полягає також і в поганих методах роботи, в невмінні вкорінитися в підприємстві, в неправильному розумінні тактики єдиного фронту знизу, а

В ОБИЙМАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Конгреси Профінтерну збираються не для парадних промов і заляштуноків махінацій, як це поведлося в Амстердамі і тому ми поставимо на ввесь зрив питання про методи та форми економічної боротьби в умовах кризи.

Амстердамі мають свою особливу теорію: підчас коїюнктури вони проти страйків, бо не можна не скористатися із сприятливої обстановки, щоб захопити нові позиції на міжнародному ринку, підчас кризи вони проти страйків, тому що вони мовляв, неможливі.

На жаль і в надрах Профінтерну чуто голоси про те, що страйковий рух у період кризи неможливий. Щоб довести свій погляд посланося, звичайно, на зменшення числа страйків 1929 року в Німеччині і в деяких інших країнах проти 1928 року, але поперше — не ввесь 1929 рік вважають за кризовий для Німеччини, по-друге і в половині 1930 року починається загострена економічна боротьба. Економічна криза утворює додаткові труднощі (побювання безробітні тощо), але ж робітничі ідеї на боротьбу не через абстрактні міркування, а через те, що йогордушить зашморг голоду і невмін не може не виступити. Самий страйк в умовах кризи має свої специфічні особливості, Червоного Інтернаціоналу він має багато жорстокіший

профспілковому легалізму, в опортунізмі на практиці, в лівому сектантстві тощо. Аналіз за страйкового руху за 2½ року дає досить навальну картину того, як треба і як не треба керувати страйками. Ні, ми не думаємо все звальювати на об'єктивні причини. Тут суб'єктивний фактор — наші організації — несуть велику долю відповідальності і про це скажемо просто й не двозначно.

характер, робітники стикаються не тільки з підприємствами і з усім державним і соціал-фашистським апаратом, підчас шонайскромніших страйків, вимоги робітників набувають з самого початку політичного характеру, бо буржуазія намагається, знижуючи життєвий рівень робітників, домогтися вигідних позицій на світовому ринку, тобто вона б'ється за кожний гріш, використовуючи всі приступні їй засоби (поліція, соціал-демократія, церква тощо), аби зруйнувати, розгромити страйковий рух і тероризувати робітничу масу.

Саме криза потверджує ствердження, що його визначив Ленін, правило про потребу перелаштуння економічних та політичних боїв. Криза якнайгостріше підкреслює пусті фрази анархо-синдикалістів про суттєво економічну боротьбу. Якщо криза утворює додаткові труднощі, то вона утворює і ряд нових можливостей, бо вона давить усім своїм тягарем на мільйони робітників, утворюючи чутливіше ставлення до того, що відбувається в такій самій самостанові.

Спроба відмовитися від економічної боротьби через ці додаткові труднощі — це здавняна позиція без бою. Це — менш ніж може не виступити. Самий страйк в умовах кризи має свої специфічні особливості, Червоного Інтернаціоналу він має багато жорстокіший профспілок.

ТРЕЙД-ЮНІІ В КОЛЬОНІАЛЬНИХ КРАЇНАХ

Багато місяців заберуть у роботах конгресу завдання профруху в колоніальних та напівколоніальних країнах, а наїто в Китаї, Індії, Індо-Китаї, Латинській Америці тощо. Питання про організацію наших сил у цих країнах набуває нині в зв'язку з розгортанням революції в Китаї та Індії і загостренням революційної боротьби в Індо-Китаї та на всьому формому континенті — надто великої ваги. Ряд проблем треба нам розв'язати, що з них головні такі: справжній класо-

вий характер професійних спілок, рішуча боротьба проти спроб буржуазії опанувати професійний рух, точно визначити місце профспілок у системі революційної демократичної диктатури пролетаріату та селянства (радянські райони Китаю), утворення нових організацій, де їх ще немає (ряд африканських колоній), пов'язання економічної й політичної боротьби й організації десятків мільйонів сільськогосподарських робітників колоніальних і напівколоніальних країн.

СОЦІАЛ-ФАШІЗМ ВИКОНУЄ ЗАМОВЛЕННЯ ПАНУЮЧИХ КЛАС

Особливу увагу конгрес приділяє організаційним проблемам світового революційного профруху. Доведеться серйозно перевірити організаційну структуру наших секцій і виявити, як функціонує низовий апарат революційного профруху, бо давно вже більшовицька теорія й практика визнає, що без гарної організації гарна політика висить у повітрі.

Величезний інтерес міжнародного пролетаріату до радянської п'ятирічки, до життя й діяльності радянських профспілок, змусили нас поставити спеціальну доповідь про ролі профспілок у соціалістичному будівництві СРСР.

Перед лицем кризи буржуазія шукає виходу у прискоренні фашизації цього державного апарату.

Але треба ще довести, що у фашизмі вихід. Хіба Італія вийшла з кризи за допомогою фашизму? Хіба Польща економічно і політично не розкладається за фашистського режиму? Ні фашизм — це назвичайне загострення класової

боротьби всередині кожної країни і розгнудана бестіквійна у міжнародних взаєминах. Буржуазна демократія збанкрутувала, а пролетарська демократія виявила свою живучість. Тоді, коли капіталістичний світ б'ється в корчах, радянська республіка іде, правду не без труднощів, вгору. Тоді, коли життєвий рівень пролетаріату СРСР щодалі більше іде вгору. Фашизм виявив себе на ділі, він швидко йде до банкрутства. Робітничі уряди теж показали, що таке "соціална" демократія. Ця "соціална демократія" — найганебніша, найлицемірніша, шахрайська форма диктатури буржуазії. Герман Мюллер і МекДоналд виконують соціальне замовлення панівних клас.

Буржуазна демократія збанкрутувала, а фашизм і поготові вийшла з кризи за допомогою фашизму? Хіба Польща економічно і політично не розкладається за фашистського режиму? Ні фашизм — це назвичайне загострення класової профспілок. А. Лозовський.

НА ФРОНТІ ЛІКВІДАЦІЇ НЕПИСЬМЕННОСТІ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ

Сими днями президія ВУЦВК підсумувала роботу ліквідації неписьменности на Україні за минулий час.

Президія відзначила, що через величезне піднесення свідомості й політичної активності робітничих, наймитських та бідняцько-середняцьких мас — в галузі лікнепу пощастило досягти вирішальних успіхів.

Ці успіхи є зрушенням історичного значення, кольосальним здобутком усєї робітничої класи.

Президія ВУЦВК особливо відзначила величезну ролу сільського вчителства та взагалі армії робосівнів, що взяла найактивнішу участь у справі ліквідації неписьменности. Як відомо, президія ВУЦВК ухвалила нагородити спілку Робосів за цю роботу орденом трудового червоного прапору.

Проче, завдання лікнепу на наступний рік значно складніше. Треба ліквідувати остаточно неписьменність в країні. Отож, президія ВУЦВК зобов'язала всі місцеві організації прикласти всіх зусиль, щоб виконати це завдання.

ВУЦВК в своїй постанові відзначив потребу поліпшення матеріальних та побутових умов учительства, особливо, сільського. Раднарком до ручено забезпечити для сільських учителів норми робітничого постачання.

Відзначено, що профспілки та кооперація не виконали всіх своїх зобов'язань в справі ліквідації неписьменности. Особливо президія підкреслила, що Артемівщина, Луганщина,

Сталінщина, Маріупольщина, Миколаївщина, Херсонщина та Вінничина не виконали цілком плавну лікнепу.

Президія ВУЦВК зазначила потребу охопити протягом цього літа не менш, як 1 мільйон неписьменних та малописьменних.

Взимку треба охопити навчанням на менш, як 2,440 тисяч неписьменних і влітку 1931 року — 735 тисяч неписьменних. Малописьменних за п'ятим мають охопити наступної зими 1,640 тисяч і влітку 1931 р. 510 тисяч.

Отож, президія ВУЦВК вважає за потрібне навчити протягом 1930—31 року 5,425 тисяч неписьменних і малописьменних. З цього числа органи Наркомосу повинні навчити 2,200 тисяч осіб, решту — профспілки, кооперативи та громадські організації.

Щоб мобілізувати увагу усєї радянської громадськості навколо завдань ліквідації неписьменности, президія ВУЦВК ухвалила провести з 1 вересня цього року місячник лікнепу.

Ці вперті і героїчні заходи робітничо-селянської влади на Україні в справі цілковитої ліквідації неписьменности вимагають особливої підкреслення, коли мати на увазі, що на західно-українських землях під польсько-фашистським пануванням ніхто поважно не журиться ліквідацією неграмотности. Польським і українським фашистам, панам і попам від вдержання свого панування треба якраз темноти і неграмотности, як знаряддя поневолення трудящих.

ВІСТІ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

НОВІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ІНСТИТУТИ.

Найближчими днями зачне роботу науково-дослідний інститут машинобудівництва й металобобропки в Харкові. Крім того, визнано за потрібне утворити на Україні вугільно-хімічний інститут. В Київі ухвалено організувати науково-дослідний інститут шкільної промисловості, а на Дніпрі — інститут для вироблювання мінералів.

НОВЕ РАЙОНУВАННЯ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Зі скасуванням округ, новий адміністративний поділ на Україні буде такий: досі було на Україні 579 районів, тепер 90 районів ліквідується. Таким чином залишається 489 районів, з них 11 районів, що припадають на Автономну Молдавську Республіку. Крім цього, буде 34 міст, які будуть безпосередньо підлягати центральній в Харкові. В зв'язку з новим адміністративним поділом, що має на меті тісніше зв'язати село з центром для кращого налагодження соціалістичного будівництва, пороблено низку організаційних заходів в справі підвищення виробничої й культурної роботи на селі, зокрема в колгоспах.

ВИСТАВКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Інститут Т. Г. Шевченка в Харкові готує пересувну виставку про сучасну українську літературу. Виставка ця пристосовується до клубних потреб і має обхатити ряд районів України, зокрема Донбас і прикордонні. Виставку обслуговують наукові консультанти.

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА.

НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ ГОРИТЬ.

На протязі місяців червня і липня було по всій Західній Україні біля тисячі випадків пожеж. Не має одного повіт, де не горіло б панське майно, але пішло з димом багато і селянських хат. В Галиччій горіли також державні ліси і Надвірнянщині і ліси митрополита Шептицького біля Кадуша. Біля Перемишля згорів великий фільварок Бухарського "Попелівка". На Волині за кілька останніх днів нараховують до 94 пожеж.

ШКІЛЬНИЦТВО НА ЗАКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

На 663 народних шкіл на Закарпатській Україні було в 1929—30 шкільному році 392 українських, 145 чеських (1), 13 німецьких, 5 українсько-мадярських, 3 румунських. Між учителями було 684 українців, 263 чехів, 168 мадяр, 28 євреїв, 22 німців і 3 румунів. Число учнів було 56,196 українців, 14,392 мадярів, 12,977 євреїв, 3,472 чехословаків, 68 поляків, 62 інших народностей.

Виходить, що на 3,472 чеських і словацьких дітей припадає 286 чеських учителів, тобто на 1 учителя 12 дітей, коли між тим на одного учителя українця припадає 82 дітей.

ПОПІВСЬКИЙ НАСТУП.

Станіславівський Хомичин і перемиський Коциловський, по професії уніятські єпископи, за величезними платами, маєтками та платнями від польського уряду, ухвалили на зборів в Микучині доручити своїм дячкам Назарукові і Томашівському "виробити проект католицьких професійних робітничих організацій".

До українського робітничого на західно-українських землях примазується усяке чорносотенство від соціал-фашистів починаючи, на лаєках Риму кінчаючи. Чи не краще було б, "отці духовні", якби ви свої маєтки розділили між погібавших з голоду безробітних, між вдовцями та сиріт по жертвах капіталістичного ладу, замість підходити до робітництва, з католицькими професійними робітничими організаціями, до яких заагітує хіба темних дячків, паламарів та страйколомів — хриві робітничої класи.

Класово свідомий пролетар не дасть себе зловити на ваше попівське каділо, не дасть себе ні купити ні залаяти — шкода вашої дурної і злочинної роботи.

Капіталізм робить з часописів капіталістичні підприємства, знаряддя наживи для багатих і знаряддя одурювання працюючих.

ЯКІ ГАЗЕТИ РОБІТНИКИ ПОВИННІ ЧИТАТИ.

- "КОМУНІСТ" — U.S.S.R., Україна, Харків, Майдан Тевелева 20. Передплата на рік \$10.00.
- "ПРОЛЕТАРСЬКА ПРАВДА" — U.S.S.R., Україна, Київ, вул. Леніна, 19. Передплата на рік \$8.00.
- "УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ" — 17 East 3rd St., New York, U.S.A. Передплата на рік \$9.00, на півроку \$4.75.
- "СИЛА" — Львів, Бляхарська 8. Передплата на рік \$2.
- "СЕЛЬРОБ" — Львів, вул. Гетьманська 24, п. III. Передплата на рік \$2.50.
- "УКРАЇНСЬКА ГАЗЕТА" — Paul Dornberger, Buch- und Zeitschriftenverlag, Berlin N-20; Uferstr. 15. Postcheckkonto: Berlin Nr. 127090. Передплата на рік \$2.00.
- "ПРОЛЕТАР" — El Proletario, Calle Lavalleja 726, Buenos Aires, Rep. Argentina. Передплата на рік \$3.00.
- "УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ" — Les Nouvelles Ukrainiennes. 35 Rue de Borrego (20e), Paris, France. Передплата на рік \$2.00.